

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 8P/233/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8812207884
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Kozenko
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2014:8812207884.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudcom JUDr. Jánom Kozenkom vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: P. A., nar. XX. XX. XXXX a F. A., nar. XX. XX. XXXX, bytom pri matke, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, Odbor sociálnych vecí a rodiny, Oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Námestie slobody 5, 093 28 Vranov nad Topľou, za účasti matky: J. A., nar. XX. XX. XXXX, bytom XXX XX Č. M. A. XXX, a otca: D. A., nar. XX. XX. XXXX, bytom XXX XX L., M. C. XX, o úpravu styku otca s maloletými deťmi, takto

rozhodol:

Súd návrh matky ako aj návrh otca na zmenu úpravy styku s maloletými deťmi z a m i e t a .

Súd z a k a z u j e styk otca s maloletými deťmi P. A., nar. XX. XX. XXXX a F. A., nar. XX. XX. XXXX.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Matka maloletých detí sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 01. 08. 2012 domáhala zmeny výroku rozsudku Okresného súdu Michalovce zo dňa 22. 09. 2010 č. k. 6C/24/2010-82 v tej časti, že otec D. A. je oprávnený sa s maloletými deťmi P. J. F. A. stretávať každú štvrtú sobotu v mesiaci v čase od 13.00 hod. do 16.00 hod. za prítomnosti matky tak, že maloleté deti prevezme pred obchodným domom Jednota vo Vranove nad Topľou a odovzdá ich matke na rovnakom mieste v stanovený čas. Matka je povinná maloleté deti na styk s otcom riadne pripraviť. Zmeny sa domáhala v podstate z toho dôvodu ako uviedla vo svojom návrhu a vo svojej výpovedi, že spolu s deťmi sa dostavila na miesto stretnutia a viackrát sa stalo, že otec sa na stretnutie s deťmi nedostavil a vopred svoju neúčast' neoznámil a tak jej vznikali finančné náklady spojené s cestovným. Otec sa jej stále vyhrážal, že ak sa s deťmi nedostaví na stanovené miesto, zavolá políciu, ona však rozhodnutie súdu dodržiava a naopak otec si neplní svoju vyživovaciu povinnosť. Súdu dňa 11. 12. 2012 doručila návrh na zrušenie styku otca s maloletými deťmi, vzdanie sa otcovstva, z obsahu ktorého v podstate vyplýva, že vzhľadom k tej skutočnosti, že otec nedodržiava styk s deťmi, na stretnutia sa nedostavuje, na výživu detí neprispieva, žiadala zakázať styk tohto s maloletými deťmi a súčasne s týmto podaním zaslala tunajšiemu súdu aj listinné dôkazy.

Okresnému súdu Michalovce dňa 19. 09. 2012 otec maloletých detí zaslal návrh na zmenu úpravy styku, kde súčasne žiadal aj zmenu výživného s tým, že Okresný súd Michalovce postúpil vec tunajšiemu súdu a táto vec bola zapísaná pod spisovou značkou 8P/332/2012 a uznesením tunajšieho súdu zo dňa 13. 11. 2012 č. k. 8P/332/2012-19 bol v tejto veci ustanovený pre maloleté deti opatrovník, kde súd čakal za právoplatnosťou tohto uznesenia, kde toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňom 03. 01. 2013. Dňa 04. 01. 2013 bolo otcom doručené tunajšiemu súdu podanie označené ako návrh na úpravu styku s maloletými deťmi, kde otec taktiež žiadal zmenu rozhodnutia o poslednej úprave styku a to rozsudku Okresného súdu v Michalovciach zo dňa 22. 09. 2010 č. k. 6C/24/2010-82.

Uznesením zo dňa 08. 02. 2013 č. k. 8P/233/2012-32 súd spojil na spoločné prejednanie veci vedené pod spisovými značkami 8P/233/2012, 8P/332/2012 a 8P/3/2013 s tým, že tieto sa budú naďalej viesť pod spoločnou spisovou značkou 8P/233/2012.

Matka maloletých detí podaním doručeným súdu dňa 03. 07. 2013 podala návrh na vydanie predbežného opatrenia, ktorým sa domáhala zrušenia styku otca s maloletými deťmi a akéhokoľvek obťažovania s tým, že uznesením zo dňa 01. 08. 2013 č. k. 8P/233/2012-61 tunajší súd návrh matky na vydanie predbežného opatrenia o zákaz styku otca s maloletými deťmi a akéhokoľvek obťažovania čímkoľvek zamietol.

Matka maloletých detí vo svojej výpovedi v podstate uviedla okolnosti ako vo svojom návrhu dodávajúc, že medzi deťmi a otcom nie je žiadny vzťah a ani do budúcnosti nebude fungovať, pretože správanie otca je urážlivé, zasiela výhražné správy, navyše voči otcovi sa viedlo konanie v trestnej veci pod spisovou značkou 10T/53/2013, kde bol otec uznaný vinným, že si voči týmto maloletým deťom neplnil vyživovaciu povinnosť napriek rozhodnutiu súdu a za čo mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní jedného s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu jedného roka a súčasne mu bola uložená povinnosť v skúšobnej dobe zaplatiť zameškané výživné.

Otec maloletých detí vo svojej výpovedi pred dožiadaným Okresným súdom Michalovce uviedol, že nesúhlasí so zákazom jeho styku s maloletými deťmi tvrdiac, že matka krivo svedčila proti nemu v trestnom konaní, jej podania sa nezakladajú na pravde. Naopak, on podal trestné oznámenia na matku z toho dôvodu, že mu neumožnila sa stretávať s maloletými deťmi. Žiadal, aby súd upravil jeho styk s maloletými deťmi tak, že on ako otec je oprávnený sa stýkať s maloletými deťmi každý víkend od piatka od 16.00 hod. do nedele do 15.00 hod. s tým, že maloleté deti prespia v byte otca bez prítomnosti matky. Trval na nariadení znaleckého dokazovania, ktoré ako uviedol, navrhoval už predtým dodávajúc, že naposledy bol s maloletými deťmi 06. 04. 2013, kedy na neho matka zavolała hliadku polície a neumožnila mu styk s deťmi. S výpoveďou matky absolútne nesúhlasil. Dodal, že matka by mala zmeniť svoje správanie s tým, že maloleté deti potrebujú oboch rodičov nielen jedného a tiež nielen starých rodičov zo strany matky maloletých detí.

Kolízna opatrovníčka v podstate navrhla, aby súd vo veci nariadil dokazovanie znalcom a rozhodol podľa záverov znaleckého posudku.

Súd po vykonaní dokazovania listinami, oboznámení sa s pripojeným spisom Okresného súdu Michalovce spisovej značky 6C/24/2010, Okresného súdu Vranov nad Topľou spisovej značky 8P/332/2012, 8P/145/2013, 4P/69/2012, ako aj listinnými dôkazmi predloženými rodičmi, nariadil vo veci znalecké dokazovanie znalcom PhDr. Eugenom Čížekom, ktorý podal vo veci znalecký posudok.

Zo záverov znaleckého posudku vyplýva, že citová väzba maloletého P. A. J. F. A. na matku je pozitívna, na otca negatívna, týka sa to citov vychádzajúcich i prichádzajúcich, nezistil skutočnosti, ktoré by signalizovali manipulovanie matky s maloletými deťmi ani vedomé navádzanie maloletých detí matkou proti ich otcovi, avšak zistil, že skutočnosti, ktoré poukazujú na navádzanie maloletých detí proti osobe ich matky zo strany ich otca. Z dôvodu prítomnosti detí pri konfliktoch, ktoré vyvolával ich otec pri stretnutí s nimi, tiež nedostatočného prejavu jeho záujmu, nedodržovania termínov stretnutia, posielania detskému veku nevhodných SMS správ, z dôvodu zvýšenej vzťahovosti a z toho plynúceho nedostatočne kritického hodnotenia vlastného správania nedoporučuje schválenie styku otca s maloletými deťmi. Ďalej v závere svojho znaleckého posudku znalec uviedol, že zdravotný stav matky po psychickej stránke nie je v rozpore so záujmami maloletých detí. Táto je schopná zabezpečovať starostlivosť o maloleté deti a jej stretávanie sa s maloletými deťmi nemá negatívny vplyv na psychický a fyzický vývoj maloletých detí. Aktuálny zdravotný stav otca po psychickej stránke je v rozpore so záujmami maloletých detí. Za okolnosti, ktoré znalec svojím vyšetrením zistil, by stretávanie otca s maloletými deťmi malo negatívny vplyv na psychický a fyzický vývoj maloletých detí.

Po doručení tohto posudku rodičom a opatrovníkovi, matka maloletých detí svoju neúčast' na poslednom pojednávaní ospravedlnila udávajúc, že je po pôrode, stará sa o maloletého novorodenca (bábätko), trvá na návrhu styku otca s maloletými deťmi poukazujúc, že otec nemá záujem o deti a ani žiadny vzťah k týmto, neplatí dlžné ako ani bežné výživné. Otec maloletých detí svoju neúčast' na pojednávaní

ospravedlnil zdravotnými dôvodmi, avšak súdu nepredložil žiaden doklad o tom, že sa nemôže pojednávania zúčastniť.

Kolízna opatrovníčka uviedla, že voči znaleckému posudku, vyúčtovania znalečného nemala námietky s tým, že sa stotožňuje so závermi znaleckého posudku a vzhľadom k týmto žiada, aby styk otca s maloletými deťmi bol zamietnutý a zamietnuté boli aj návrhy rodičov ohľadne zmeny úpravy styku a otcovi bol zakázaný styk s maloletými deťmi.

Podľa § 24 ods. 4 zákona č. 36/2005 Z. z. (o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ďalej len „Zákon o rodine“) súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

V zmysle § 25 ods. 3 Zákona o rodine ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo ho zakáže.

Ako vyplýva z § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Výnimkou zo všetkých pravidiel o povinnosti dbať na pravidelný kontakt rodiča s dieťaťom je prípad, keď záujem dieťaťa vyžaduje, aby bolo dočasne stretávanie s jedným z rodičov obmedzené alebo úplne zakázané. Ide o výnimočné riešenie a vážny zásah do výkonu rodičovských práv a povinností, ktorý môže byť odôvodnený len okolnosťami na strane dieťaťa.

Pri rozhodovaní o návrhu niektorého rodiča na obmedzenie, prípadne zákaz styku druhého rodiča s dieťaťom, je predovšetkým nevyhnutné spoľahlivo odhaliť pravý dôvod, prečo bol takýto návrh na súd podaný. Dôvody, ktoré viedli jedného z rodičov k podaniu návrhu, nevyplývajú takmer nikdy z návrhu samotného a rodič sa vždy odvoláva na záujem dieťaťa daný napríklad tým, že sa dieťa s druhým rodičom nechce stretnúť. Judikatúra ukladá súdom jednoznačnú povinnosť rozlíšiť, či realizácia styku rodiča s dieťaťom skutočne ohrozuje zdravie (záujem) dieťaťa, alebo či ide iba o predstieraný stav, vyvolávaný zámerným pôsobením rodiča, ktorému je maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti (R 96/1967). Ako vyplýva zo záverov znaleckého dokazovania vykonaného v predmetnej veci, ktorého závery si súd osvojuje, je dôležité, aby aj matka dokázala v sebe prekonať problémy, ktoré medzi ňou a bývalým manželom vznikli a v prospech maloletých detí sa snažila nájsť spôsob, ktorým tento problém vyrieši. Nie je potrebné riešiť tento problém zákazom styku dcéry s otcom. Otec, rovnako ako matka, ovplyvňuje vývoj dieťaťa, pričom jeho prítomnosť je životne dôležitá. Opatera, na ktorej sa podieľajú obaja rodičia, prispieva k socializácii a dozrievaniu dieťaťa.

Vzhľadom na uvedené zákonné ustanovenia, vykonané dokazovanie je súd toho názoru, že v danej veci sú dané dôvody na zákaz styku otca s maloletými deťmi, ako to požadovala matka v návrhu na zákaz styku otca s maloletými deťmi. Dôvodom na zákaz styku môže byť potenciálna ujma na fyzickom zdraví dieťaťa, ujma na psychickom zdraví dieťaťa a ujma v inej než zdravotnej oblasti (morálna, osobnostná a pod.). V danom prípade boli na základe vykonaného dokazovania preukázané vyššie uvedené hrozby, a keďže znalec v závere svojho znaleckého posudku jednoznačne nedoporučoval, aby sa otec mohol s maloletými deťmi stretávať, súd po vykonaní obsiahleho dokazovania sa stotožnil s týmito závermi, z toho dôvodu zakázal otcovi sa stretávať s maloletými deťmi a návrhy otca ako aj matky maloletých detí na zmeny úpravy styku zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a) OSP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak sa konanie mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd do Prešova.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.